

BUDGET 2024

TRELLEBORGS KOMMUN

SOCIALDEMOKRATERNA

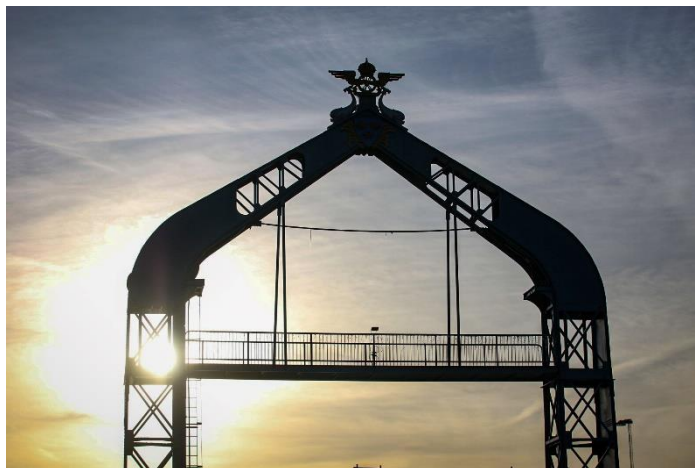

Socialdemokraterna

Budget 2024

Inledning

Trelleborg står inför ett tufft budgetår. Det är också något som alla partier på något sätt har insett och reformutrymmet för nya satsningar är lågt om ens befintligt. Det är krig i vårt närområde sedan snart två år och en uppblossad konflikt mellan Israel och Hamas. Skenande elpriser och oro i världen har drivit upp inflationen till oproportionella nivåer. Ränteläget för privatpersoner såväl som företagare har dämpat investeringsförmågan. Detta efter att vi såväl nationellt som globalt tagit oss igenom en pandemi och miljökatastroferna hotar världen över. Stormen Babets framfart drabbade inte minst Trelleborg hårt under hösten och visade på reella framtida klimathot. Vi noterar sjunkande BNP i landet och Sverige har blivit fattigare.

Det är med stor oro som vi blickar framåt. De yttre omständigheterna kommer att påverka oss som kommun och vi vet idag inte hur lång tid det tar innan läget stabiliseras och förbättras.

Nationellt har Sverige en regering ledd av M, KD och L stöttade av SD genom ett Tidöavtal som visar riktningen för de kommande åren. Den sittande regeringen väljer i tider av oro och sviktande intäktsunderlag i kombination med höjda kostnader att i en lågkonjunktur bromsa stödet till regioner och kommuner. I stället satsar man på att ta bort plastpåseskatten och sänka skatten för de med högst inkomster i landet. När regioner och kommuner som bäst behöver ett nationellt stöd blir svaret att det får regionerna och kommunerna klara med egna reserver.

För två år sedan bestämde sig styret för att sänka skatten. Storstilat och i viss mån med högmod deklarerades det att kommunen har ett överskott och därför kan skatten sänkas. Detta gör att kommunen minskar intäkterna med ungefär 22 miljoner kronor per år. Detta samtidigt som verksamheter går på knäna och skriker efter resurser. Men en bidragande anledning till de goda finanserna i kommunen har under flera år varit stödet från nationell nivå i form av statsbidrag. Statsbidrag som nu inte räknas upp i takt med prisutvecklingen och som de facto minskar när man räknar bort riktade statsbidrag. Så i takt med att kommunerna får prognostiserat minskade intäkter i form av skatteunderlaget blir också stödet från regering lägre. Detta samtidigt som kostnaderna för kommunen ökar.

En socialdemokratiskt styrd regering hade i sin budget haft med ett ökat statsbidrag till kommunerna nu.

Socialdemokraterna

Det sittande styret i Trelleborg tycks däremot sitta med skyggglapparna på och tänka att det där löser sig. Tillsammans är man helt planlösa för framtiden och kör på som om ingenting hänt.

När vi pratar om lågt reformutrymme i kommunen hindrar det inte sittande styre att införa LOV i verksamheten. En reform som i många kommuner har kostat miljoner att införa trots allt prat om kostnadsneutral verksamhet. Man knyter avtal med Internationella Engelska Skolan om extra hyresstöd utöver skolpengen motsvarande upp till 4 miljoner kronor årligen. Man ökar kostnaden för arvoden med runt 3,5 miljoner kronor årligen. Man dundrar på med infrastrukturförändringar och planer som om inget hänt, trots att stora delar av investeringsunderlaget försvinner samtidigt som kostnadsläget ökat. Vissa investeringar skjuts förvisso på framtiden på grund av läget. En del av dessa kanske inte skall skjutas på utan förändras. Andra investeringar som att renovera badhuset genomförs inte trots att vi i detta läge inte har ett färdigt och genomförbart förslag på ett framtida badhus. Allt detta byggt på teorin om att 2025 är allt som vanligt igen. Vi är inte helt övertygande om den utvecklingen.

Socialdemokraterna

Vad innebär detta?

Efter flera år av ett högerstyre har nermonteringen och utförsäljningen av kommunens verksamheter och tillgångar påverkat alla på ett eller annat sätt. Verksamheter går på knäna och i takt med att Sverige blir fattigare med den sittande regeringen blir också kommunerna fattigare. Vi ser effekterna av den högerstyrda politiken slå igenom överallt. Vi liksom styret kan konstatera att det saknas intäkter till kommunerna i kombination med kostnadsökningar på grund av en hög inflation och oro i världsläget. Som kommun kan man då antingen ta på sig skygglapparna och köra på som om ingenting hänt eller så tar man sitt ansvar och ser över möjligheterna för framtiden.

Socialdemokraterna flaggade under våren för att läget i världen och vad vi kunde spå om framtiden för kommunen var på väg att bli allvarligt. Vi föreslog i det läget att det var dags att mobilisera oss för Trelleborgs framtids skull. En gränsöverskridande ekonomisk politik skulle kunna vara en väg fram. Under ett par timmar i Kommunstyrelsen genomförde vi en workshop där vi samtalade över blocken och vi var många som hade sett fram mot att föra fortsatta samtal. Men styret valde att lägga det åt sidan och vara sig själv nog. Utan någon som helst självkritik eller reflektion kör man på i samma gamla spår. Här skall bedrivas högerpolitik till varje pris. Samma effektivisering, eller besparing som är det rimligare ordvalet i sammanhanget, skall gälla och osthjveln drar som vanligt rakt över. Med fyra undantag. Man tillför resurser till bildningsnämnd och socialnämnd som motsvarar den effektivisering/besparing man har lagt på. Det är med andra ord ingen satsning utan mer en lek med siffror. Tekniska serviceförvaltningen blir däremot till förmån för kommunstyrelsens oförutsedda extra drabbade av effektivisering/besparing.

Det finns en del investeringar som skjuts på framtiden i den liggande budgeten och det är ett steg i rätt riktning men kanske inte på den nivå som det borde vara. Att bara skjuta på investeringar framåt innebär att vi inte idag här och nu tar tag i situationen. Kostnadsökningarna som uppstått med den höga inflationen innebär dels kostnadsökningar på material, dels på arbete. Till detta har vi ett ränteläge som vida överstiger de nivåer vi hade när många planer presenterades. Investeringsmöjligheterna från flera företag har också sjunkit och i flera projekt har vi sett avhopp. Därför måste kommunen göra en översyn av planerna framöver. Många planer ser vi ett fortsatt behov av och en bred önskan om att de genomförs. Men när verkligheten ser ut som den gör har vi ett ansvar för trelleborgarna av idag såväl som för trelleborgarna imorgon att genomföra dessa på ett sätt som inte i onödan skuldsätter framtidens medborgare.

Ibland måste man lappa och laga för att få det att gå ihop. Det är självklart så att ett nytt toppmodernt bad hade varit det absolut bästa för alla. Men om kostnaden för ett nytt bad inte går att genomföra idag på grund av kostnadsökningar och investerare som drar sig ur. Då kan en renovering med en i sig hög prislapp ändå vara den smartare lösningen. Det kan dröja år på år innan en annan lösning står färdig och det är inte OK.

På samma sätt måste vi behandla alla framtida investeringar som styret skjuter framåt i tiden men inte tar ansvar för. Vi behöver samla oss till ett omtag som gör att investeringarna passar den ekonomiska realitet vi står inför.

Socialdemokraterna

I verksamheterna kämpar man varje dag med att få det att gå ihop trots effektiviseringar/besparingar i takt med ökade krav och en i många fall ökad arbetsbörda. Att i det läget med skygglapparna på storstilat införa den fiktiva valfrihetsreformen LOV är upprörande. Vi har från flera kommuner hört om ökade kostnader för administration och övervakning i samband med införandet. Men trots oppositionens flertaliga försöka att få styret att presentera en plan för kostnadsökningarna bli man oss svaret skyldiga. Vi kan bara konstatera att styret planerar för reformer som drabbar verksamheten med kostnader utan att det tillförs resurser. Vilket kommer att leda till andra effektiviseringar/besparingar i slutändan.

Styrets svar på att effektivisera i kommunen är att privatisera. Det heter att det blir billigare och bättre verksamhet om ett privat företag driver verksamheten. Men för att ett företag skall kunna bedriva verksamhet måste man göra en vinst. Den vinsten som man planerar göra är resurser som skulle kunna stannat i den kommunala verksamheten. Vi ser också i kommun för kommun att det inte är guld och gröna skogar med privata entreprenader inom kommunala verksamheter. Vi ser kommuner som nu hämtar hem verksamheter för att det blir för dyrt att ha på entreprenad, verksamheten håller inte kvaliteten och företagen lämnar för man tjänar för lite pengar.

Ivern från styret att till varje pris locka till sig privata entreprenader tar sig olika former men Internationella Engelska Skolans subventionering av hyran är en av de absolut märkligaste. Här har man lovat upp till 4 miljoner kronor i hyresstöd årligen utöver skolpengen. 4 miljoner kronor som läggs på hög i koncernens vinst. 4 miljoner kronor som skulle kunnat användas till ungdomarna i skolan i stället.

Vad behöver vi göra?

Eftersom oppositionen är fortsatt styvmoderligt behandlade av styret innebär det att vi inte får ta full del av framtida planer för kommunen eller vilka prioriteringar man vill göra. Men mot bakgrund av tidigare färdplaner och genomförda förändringar gör vi följande bedömning. Vi kan konstatera att det förmodligen blir en fortsatt satsning på att privatisera så mycket verksamhet som man hinner med samtidigt som man fortsätter att premiera privata entreprenader med förmånliga avtal. Utförsäljningen av kommunens resurser fortsätter med kortsiktiga ekonomiska vinster men med långsiktiga ekonomiska driftskostnader.

I stället för detta vill vi aktivt satsa på förebyggande verksamhet och omfördela resurser från utdelning för privata entreprenader till att komma de trelleborgarna med behov till godo.

Socialdemokraterna

Kommunstyrelsen

Inom budgeten för kommunstyrelsen ligger det en utökad kostnad för arvoden i kommunen. Borträknat den ökning som följer med uppräkningsnivåer mot riksdagsarvodet finns det en större pott som kommer från höjda fasta ersättningsnivåer till ordförande, viceordförande och 2:e viceordförande i nämnder och i förekommande fall bolag. Det finns också resurser för fyra arvoderade uppdrag med varierande ersättningsnivå till kommunalråd. Detta är arvoden som skiljer sig från tidigare år. Det förslag som Socialdemokraterna la och yrkade på i fullmäktige kommer fortsatt att ligga till grund för vårt ställningstagande avseende kostnaderna för arvoden och skiljer runt 3,5 miljoner kronor från nuvarande.

I kommunstyrelsens budget ligger även kostnaden för den hyresersättning som man skriver avtal om med Internationella Engelska Skolan och belastar budgeten med 4 miljoner kronor årligen. Denna motsätter vi oss till fortfarande.

I övrigt anser vi att kommunstyrelsens budget som ökat sin budget från runt 135 miljoner kronor inför budget 2021 till ett förslag på 187 miljoner kronor inför budget 2024 visar tydligt att det är en svällande organisation som behöver hålla igen på sina kostnader.

Socialnämnden

När Sveriges äldre befolkning växer ökar också behovet av omsorg. Ingen äldre ska behöva oroa sig för att bli bortglömd eller inte få hjälp. Trelleborgs kommun behöver fler händer inom vård och omsorg. Händer som avlastar, tröstar, pysslar och fixar. Händer som bidrar till en tryggare, roligare och mer meningsfull ålderdom. Fler händer inom omsorgen skapar också en bättre arbetsmiljö för de anställda.

Till skillnad från den budget som styret lägger vill vi inte införa LOV. Det finns flertalet exempel i landet där införande av LOV har inneburit en kostnadsökning i verksamheten som inte kommer brukarna till godo. Det handlar om administrativa kostnader som belastar verksamheten som kontrollfunktioner och annan övervakning. Men även i införandefasen där en organisation och rutiner för LOV behöver byggas upp. Styret har valt att inte ta upp beräknade kostnader för införandet av LOV men det kommer att belasta den budget som man lagt. Vi hade hellre sett att resurserna användes till att ge våra äldre rätt en värdig ålderdom.

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden har ett tufft ekonomiskt läge framför sig. Vi kan också se att om vi hade styrt så hade vi haft andra ekonomiska förutsättningar att röra oss med. Vi hade inte lagt en skattesänkning i dessa tider likt den styret gjorde. Inte heller hade vi haft en så storpolitisk organisation som finns idag. Framför allt hade vi inte gett ett bidrag till Internationella Engelska Skolan, utöver skolpengen, på 4 miljoner kronor årligen för många år framåt.

Vad hade vi då i stället satsat dessa pengar på?

Socialdemokraterna

Till att börja med hade vi satsat på fler vuxna i skolan. Exempelvis i form av socialpedagoger som kunnat vara en extra resurs i skolan för att stötta både våra lärare och vår elevhälsa.

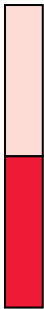
Vår elevhälsa gör ett fantastiskt jobb. Ett projekt som görs i samverkan med Kultur- och fritidsförvaltningen är "*Dans för hälsa*", en insats för att stärka psykiskt välbefinnande hos våra unga tjejer. Den är ett bra komplement till traditionell behandling inom elevhälsan och krockar heller inte med skolgången då den är efter ordinarie skoltid. Hade vi styrt hade vi satsat på att starta ytterligare en grupp med "*Dans för hälsa*".

Vi hade också satsat på att utöka våra resursskolor så att fler elever kan få plats och redan lägre ned i åldrarna. Efter de oroväckande höga antal kränkingsanmälningar nämnden får rapporterat till sig varje månad och efter att ha samtalat med personal och elever i olika skolverksamheter så, anser vi att en av pusselbitarna, för att få en bättre skola i Trelleborg, är att öppna ytterligare en resursskola och inte slå ihop Värnet, Gislöv och Gylle på en fysisk plats.

Vi tror att vi alla är överens om att frukost är väldigt viktigt för hälsan och för att orka med en hel skoldag. Idag finns det gratis skolfrukost på några skolor, men inte alla. Vi vill att samtliga elever får möjlighet till skolfrukost.

En annan fråga som rör ca 50% av våra elever men som anses vara lite tabubelagt att prata om är mens. Mensskydd är något som alla menstruerande är i behov av under många år, men som kostar mycket pengar. Har man en knaper ekonomi kanske det heller inte är något som är högprioriterat i alla familjer. Det kan dessutom vara som så att man inte kan vara säker på när mensen kommer och att man då står utan mensskydd tillgängligt. Vi vill därför att det ska finnas kostnadsfria mensskydd på samtliga skoltoaletter i Trelleborgs kommun. Våra elever ska inte behöva gå till skolsköterskan för att be om mensskydd utan ska enkelt kunna hitta det på toaletten. Kostnadsfria mensskydd borde vara en rättighet på våra toaletter precis som tvål, vatten och toalettpapper är.

Även bildningsnämnden är en nämnd där styret väljer att återföra den effektivisering/besparing som ligger i den tekniska ramen.

Socialdemokraterna

Kultur- och Fritidsnämnden

Kultur & Fritidsförvaltningen är en välfungerande förvaltning med ett brett samhällsansvar, men har under en längre tid varit underfinansierad i relation till ansvar och arbetsområden.

Socialdemokraterna i Trelleborgs kommun vill bidra till utvecklingen av konst, kultur, idrott & fritid för alla som bor och verkar här. Meningsfull kultur och fritid för oss samman, ger oss nya berättelser och vidgar våra perspektiv så att vi kan lära oss mer om oss själva, om varandra och om livet. Med kunskap och insikt om andra människors liv stimuleras vår nyfikenhet och därmed vår förståelse och tolerans gentemot andra människor – en viktig framgångsfaktor i utvecklingen av ett hållbart samhälle. Vi behöver se finansieringen av kulturområdet som investeringar i ett framtida samhälle.

Kulturens rum och platser som en arena för kunskap, reflektion, samtal och bildning stärker förutsättningarna för ett demokratiskt samhälle. Med tilltagande individualisering i samhället blir de fysiska mötesplatserna och arrangemangen allt viktigare. Bibliotek, museer, biografer, scener, konsert- och utställningslokaler, kulturhus, hembygdsgårdar, Parken Kultur & Konferens, Folketshus och bygdegårdar samt stadens och landsbygdens miljöer och landskap är alla delar av det öppna offentliga rummet där det skapas gemensamma upplevelser och möten över generationsgränser.

Tillsammans bidrar de till kunskapsuppbyggnad, lockar till kreativitet och främjar kritisk dialog. Vi vill prioritera restaurering och tillbyggnad av Kulturskolan.

Tillgängliggöra Axel Ebbes Konsthall samt se till att medborgarna kontinuerligt har tillgång till ett välfungerande Badhus.

Kulturens roll och betydelse för människor och samhället handlar i grunden om demokrati, yttrandefrihet och samhörighet. Ett rikt kultur- och fritidsliv som präglas av kvalitet, mångfald och tillgänglighet fungerar som en värdemätare på hur välmående ett samhälle är. Det skapar utvecklingskraft hos både människor och samhälle.

Samtidigt ska vi öka kunskapen om sambandet mellan kultur och hälsa, främja äldres möjlighet till kulturupplevelser och delaktighet i kulturlivet.

Därför vill vi socialdemokrater öka kunskapen om sambandet mellan Kultur och Hälsa och initiera fler projekt som bygger på vedertagen evidens.

Studieförbunden utjämnar utbildningsklyftor i samhället och kan ge den enskilde en möjlighet att själv påverka sitt liv och delta i samhällsutvecklingen. Studieförbunden bidrar också till att ge många ett socialt sammanhang. De höjer kunskapsnivån och motverkar utanförskap och psykisk ohälsa.

Därför vill vi Socialdemokraterna i Trelleborg satsa 4 miljoner kronor på Studieförbunden.

Socialdemokraterna

Arbetsmarknadsnämnden

I år var det ca 700 sökande till kommunens feriejobb och ca 300 blev antagna. Under 2023 ville vi att man skulle satsa på att fler ungdomar skulle få en chans, kanske sin första, att komma ut i arbetsmarknaden. Vi fick blankt nej till det från sittande styre. Att erbjuda kommunala feriejobb för ungdomarna är ett förebyggande arbete som kan hjälpa och stötta. En aktiv arbetsmarknadspolitik för ungdomar i kombination med insatser på fritiden och skolan är bra förebyggande verksamhet och kan ge förutsättningar för färre problem.

Samhällsbyggnadsnämnden

Socialdemokraternas vision är ett samhällsbyggande för Trelleborgs alla samhällsklasser. Vi ska säkerställa att det finns bostäder för alla trelleborgare i form av hyres- och bostadsrätter samt mötespunkter där trelleborgarna kan samlas. Detta gör vi genom kommunens planmonopol och det kommunala fastighetsbolaget.

Miljötillsynen och livsmedelskontrollerna håller högsta nivå som säkerställer att lagstiftningen följs. Räddningstjänsten håller högsta klass med tillgång till moderna lokaler och moderna brandbilar. Här behöver vi titta över det EU-direktiv om 11-timmars dygnsvila som kommunen begär dispens för. Ett långsiktigt arbete som verkar mot att följa EU-direktivet bör påbörjas snarast så vi undviker att i framtiden kanske inte få dispens.

Socialdemokraterna

Teknisk servicenämnd

Grönytor är viktiga för oss ur en mängd olika perspektiv. Grönskan gör att vi blir mindre stressade och minskar det psykiska ohälsan. Rent fysiskt främjar grönytor fysisk rörelse och grönskan renar luften från en del farliga partiklar. Den har också en klimatanpassande effekt då grönytor tar upp vatten vid skyfall och därmed minskar risken för översvämningar. Trädkronor ger skugga och sänker temperaturen vid värmeböljor.

Det är också rimligt att se kostnaden för våra småbåtshamnar som en orimligt stor kostnad för skattekollektivet att bära. Det finns delar av småbåtshamnarna som tillgången till havet och en miljö som medborgarna kan nyttja som promenadstråk eller i viss mån handel med fiskare. Men stora delar av småbåtshamnarnas verksamhet utgörs av båtplatser till dess bofasta men även gästande båtägare. Här behöver man se över kostnaden för detta och bekosta den till större del genom självfinansiering och mindre del av skattekollektivet.

Slutsats

De stora prioriteringarna skulle vi vilja göra inom förvaltningarna. Att satsa på en förebyggande verksamhet i stället för att ensidigt attackera symptomen som dyker upp.

Minska arvodesnivåerna till den nivå som var innan både denna mandatperiod och förra mandatperioden i enlighet med det arvodesförslag som Socialdemokraterna hade.

Flytta fokus från fördyrande privatiseringar som ger vinstpengar till privata entreprenörer, koncerner eller riskkapitalbolag. Medborgarnas pengar skall användas i verksamheten och stanna i verksamheten.

Omtag i framtida investeringar. Det handlar om allt från ringvägar och kuststad till framtida tankar på idrottsstaden eller kulturhus. Alla framtida planer behöver ses över. Det kostnadsläge vi sitter i med inflation och höga räntor kommer inte att försvinna genom ett trollslag när ekonomin vänder. Vi kommer att ha en ny verklighet att ta ställning till.